

7849.

1369 mars 5.

Söderköping.

Riddaren Magnus Gisleson, kungens domhavande, kungör att han på räfstetinget i Söderköping (troligen med Bråbo härad) efter vittnesmål av två män och ed av tolv nämndemän, däribland häradshövdingen, och i enlighet med lagmannens dom stadfäst kungens dom, vittnesmålen och ederna samt lagmannens dom i målet om dråpet på Sigge i Melby (i Risinge socken). Han dömer därvid Algot i Frängsäter (i Skedevi socken) till fredlöshet för dråpet och dennes bror Arvid att som hållbane böta 9 mark till treskifte, vilka skall erläggas inom 6 veckor. Därtill dömer herr Magnus Arvid biltog, och hans lösöre skall treskiftas, emedan han har hämnats i mål som var förlikt och sonat med böter (och han därmed brutit edsöret). Algots lösöre skall ej treskiftas (eftersom han endast dömts fredlös). För överträdelse av kungens dom stadgas ett vite av 40 mark till konungens ensak av vardera brodern.

Utfärdaren beseglar.

Orig. på perg. (20,3 x 10,7 cm; 12 rader), Linköpings stifts- och landsbibl.

Om handstilen se L. Sjödin i *Archivistica et Mediävistica* (1956), s. 400.

Ang. Magnus Gisleson se ÄSF I:2: *Sparre av Aspnäs*, s. 190 f.

Häradets namn uppges visserligen inte i brevet, men för Bråbo talar det förhållandet att Sigge i Melby ägde jord i Hällestads och Risinge socknar i dåvarande Bråbo härad, dit också Frängsäter i Skedevi socken då hörde (se brev 1363 1/7, DS nr 6816, och 1364 22/6, DS nr 7014–7015, det sistnämnda utfärdat på Bråbo häradsting; ang. Frängsäter se brev 1481 24/2 orig. på perg. Uppsala univ.bibl. och F. Hedblom, *De svenska ortnamnen på säter*, 1945, s. 90 och 252).

Domen har avkunnats enligt Magnus Erikssons landslag (Rättegångsbalken, kap 30, Dråpabalken 1, om dråp med vilja, kap. 6, 12, 15:1, 21 och 22, samt Edsöresbalken, kap. 11, 24, 28 och 30; se även kommentarerna i Magnus Erikssons landslag i nusvensk tolkning av Å. Holmbäck-E. Wessén, 1962); Östgötalagen (Dråpabalken, kap. 3 och 5) stadgade däremot att dråpares bo skulle skiftas. Se KL IV: *Fredlöshet Sverige II*, sp. 599 f. Om hållbane, i medeltidsrätten en form av medverkansansvar vid dråp, se KL XIV: *Rådsbane*, sp. 547 ff.

Thet schall allom mannom witerlicet wara / at jæk Magnus Gislæson riddare hawande konungx dom a reffstom j Swdherkøpwnx / hawer epter tweggia manna witnom ok tolff næmpdamanna edhe / medh hærzhøffthingianom ok epter thy swm laghmannen / hawer foreschilt stadhfest^a mins herra konungxens doom, thera witne ok edha / laghmansens^b dom / ok dömer jæk Algwt j Fræknasæther / fridhløsan ffore thet draap han giordhe a · Sigga j Miæthalby ok hans brodher Aruid · biltwghan fore at han hemdes a sææt maall ok bøot / løsøre hans / thill thræschiptis / ok æj Algwtz / ok aff thøm sama / Arwide ix marker thill thræschiptis ffore halzbanaboot · wt at giwa · jnnan sæx wikwr / ¹⁻medh sæmio eller swornom edh⁻¹ · / wnder hwars thera · xl marker thill konwngx ensak · Scriptum Sudhercopie anno Dominj millesimo cclcx^o nono, feria secunda proxima post dominicam Oculj sub sigillo nostro apposito inpendenti.

På baksidan med medeltida hand: I [...]^c

sannolikt med 1500-talshand: Dombreef på [Algot]^d i Frö[kn]asä[ter]^e för drååp vppå S[i]gge^f i Medalby

Sigillet och den ur brevets underkant skurna remsan saknas.

^a Härefter överstruket och underprickat jæk medh ms. ^b e möjligen rättat från annan bokstav ms. ^c Efter bokstaven I mycket svag och oläslig text om c:a 20 bokstäver ms. ^d Texten oläslig ms. ^e Texten delvis oläslig ms. ^f Andra bokstaven oläslig ms.

¹⁻¹ Härom se nr 7730 a ovan med not 1–1.